

دانش آموز عزیز شما می توانید پاسخنامه امتحان را دو ساعت پس از پایان امتحان در پورتال مدرسه ملاحظه نمایید.

www.bagheralolum.sch.ir

پرسش ها در ۳ صفحه است

۱- باتوجه به شعر قرن هفتم، کلمات مناسب را در جاهای خالی قرار دهید. (۰/۷۵)

در این قرن قلوب شعری ..... که پیش از این، در خدمت ستایش فرمانروایان بود کم رنگ شد و قلوب ..... که زبان دل و عشق بود، گسترش یافت. قالب ..... برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان میدان فراخی پدید آورد.

[مثنوی - قصیده - غزل - رباعی] (یک مورد اضافی است)

۲- « عدد » مربوط به هر اثر را مقابل نام کتاب بنویسید. (۲/۵)

نام کتاب: مثنوی معنوی - بوستان - عشاق نامه - مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد - تاریخ جهانگشا - جامع التواریخ - تاریخ گزیده - بهارستان - موش و گربه - جمشید و خورشید

نام نویسنده: (۱) فخرالدین عراقی (۲) مولوی (۳) حمدا... مستوفی (۴) سعدی (۵) نجم الدین رازی (۶) جامی (۷) خواجه رشید الدین فضل... (۸) عطاملک جوینی (۹) سلمان ساوجی (۱۰) عبیدزاکانی

۳- نثر کدام کتاب ها به ترتیب « پیچیده - ساده - پیچیده » است؟ (۰/۲۵)

(۱) طبقات ناصری - مرصادالعباد - تاریخ و صاف (۲) تاریخ جهانگشا - طبقات ناصری - گلستان (۳) تاریخ جهانگشا - مرصادالعباد - تاریخ و صاف (۴) طبقات ناصری - تاریخ جهانگشا - گلستان

۴- کدام شاعران و بزرگان در حمله ی مغول کشته شدند؟ (۰/۲۵)

(۱) عطار - سنایی - سعدی (۲) دولتشاه سمرقندی - جامی - عبیدزاکانی (۳) نجم الدین کبری - کمال الدین اسماعیل - عطار (۴) شمس قیس رازی - نجم دایه - عطاملک جوینی

۵- معروف ترین شاعر قرن نهم ..... بود که آثاری به تقلید از ..... سروده است. (۰/۲۵)

(۱) حافظ - خواجه (۲) سلمان ساوجی - سعدی (۳) عبیدزاکانی - حافظ (۴) جامی - نظامی

۶- توضیح زیر درباره ی کدام شاعر است؟

(۰/۲۵)

« و ی در بیشتر قالب های ادبی طبع آزمایی کرده است، در سرودن غزل های عاشقانه سرآمدشاعران فارسی زبان است و می توان او را فرمانروای ملک سخن دانست.»

(۱) مولوی (۲) سعدی (۳) حافظ (۴) فخرالدین عراقی

۷- در قرن هشتم کدام عامل باعث شد تا صاحبان مذاهب مختلف عقاید خود را بیان کنند؟

(۰/۲۵)

(۱) بی اعتقادی برخی ایلخانان و بی تعصبی برخی دیگر (۲) بالندگی ادبیات فارسی در مناطق مختلف ایران و آسیای صغیر (۳) از بین رفتن درباره های ادب دوست ایرانی تبار (۴) تغییر مرکزیت ادبی از خراسان به عراق عجم

۸- عبارات زیر ویژگی های کدام شاعر را بیان می کند؟

(۰/۲۵)

« از شاعران سرآمد قرن هشتم که با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید. لحن سخنش، گزنده، طنزآمیز و سرشار از خیرخواهی و اصلاح طلبی است. در غزل او فرهنگ گذشته ی ایران با همه ی کمال ایرانی - اسلامی نمایان است.»

(۱) سعدی (۲) مولوی (۳) حافظ (۴) ابن یمین

۹- تعیین کنید هر یک از موارد زیر از ویژگی های فکری «سبک خراسانی» است یا «سبک عراقی»؟

(۱)

ستایش خِرد: شادی گرایی: باور به قضا و قدر: زمینی بودن معشوق:

۱۰- در قرن ششم برخی نویسندگان، کتاب های نثر ..... را بازنویسی می کردند و آن را به نثر ..... تبدیل می کردند.

(۱) فنی - ساده (۲) ساده - مرسل (۳) فنی - مصنوع (۴) ساده - فنی (۰/۲۵)

۱۱- مهم ترین ویژگی زبانی «سبک عراقی» کدام است؟

(۰/۲۵)

(۱) جایگزین شدن برخی حروف و اصطلاحات (۲) از بین رفتن تمام مختصات سبک خراسانی (۳) درهم آمیختگی مختصات نو و کهن (۴) تأثیرپذیری از مسائل سیاسی و اجتماعی

۱۲- وزن بیت زیر کدام است؟ (بیت را تقطیع و پایه های آوایی و نشانه های هجایی آن را تعیین کنید.)

(۱)

« جان به تلخی می دهد خواجه چو فرهاد جان شیرینش فدای جان شیرین »

(۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (۳) مفاعیلن مفاعیلن مفاعی (۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع

۱۳- باتوجه به ابیات زیر، پاسخ دهید.

(۳)

الف) از دست او جان می برم تا افکنم در پای او
ب) کجا باز آید آن مرغی که بامن هم قفس بودی
تا تو نپنداری که من از دست او جان می برم
گاهی فریاد خوان گشتی گَهَم فریادرس بودی

۱۴- باتوجه به وزن شعر زیر، کدام گزینه این بیت را کامل نمی کند؟ (۰/۲۵)

«به دریایی در افتادم که پایابش نمی بینم کسی را پنجه افکندم ..... نمی دانم»

۱ (نظامی را) ۲ (که من نامش) ۳ (که راهش را) ۴ (که قد او)

۱۵- کدام دو مصراع بایکدیگر هم وزن هستند؟ (۰/۵)

الف) مرا یاقوت او قوت روان است ب) چون تو انم کز حضورش کام دل حاصل کنم

پ) دین و دنیا گر نباشد گو مباش ت) دلا گر عاشقی تَرکِ خَرَدِ گیر

۱) الف - ب ۲) ب - پ ۳) پ - ت ۴) الف - ت

۱۶- دو کلمه بر وزن «فاعلاتن» هستند؛ مشخص کنید. (۱)

« می نوشتم - کبوتر - دریا دلان - نمی دانم - دری بگشا - بامدادی - بادبان - کجایی»

۱۷- ارکان تشبیه را مشخص کنید و نوع تشبیه ها (گسترده/ فشرده) را تعیین کنید. (۲)

«بُتی چون ماه زانو زد، میی چون لعل پیش آورد»

۱۸- کدام ترکیب می تواند «تشبیه بلیغ» باشد؟ (۰/۵)

۱) سیب زرخدان (چانه) ۲) جام طلایی ۳) دریای خروشان ۴) فریاد تظلم

۱۹- کدام ترکیب ها همگی می توانند «اضافه ی تشبیهی» باشند؟ (۰/۵)

۱) نگاه دلربا - نگار سرمست - زبانه ی آتش - صحنه ی غم انگیز ۲) پرنده ی آبی - سکوت شب - دست ارادت - خانه ی ثروتمند

۳) کمان ابرو - لب لعل - هلالِ غیب - بازار عاشقی ۴) گل چهره - دریای درد - سایه ی سرو - نگاه سنگین

۲۰- در بیت زیر تشبیه ها را مشخص کنید و نوع «تشبیه بلیغ» را تعیین کنید. (۱/۵)

« باد مشتوی ورق از دفتر عمر آورده است عشق سرگرمی سوزاندن این اوراق است »

۲۱- در ابیات زیر «مجاز» را بیابید، بنویسید مجاز از چیست؟ نوع علاقه را تعیین کنید. (۳)

الف) به سامانم نمی پرسی، نمی دانم چه سر داری به درمانم نمی کوشی نمی دانی مگر دردم؟

ب) من آن نگین سلیمان به هیچ نستادم که گاه گاه بر او دست اهرمن باشد

پ) جان و خاطر با تو دارم روز و شب نقش بر دل، نام بر انگشتری

ت) محتاج قصه نیست گرت قصد خون ماست چون رخت از آن توست به یغما چه حاجت است؟

۲۲- در بیت زیر کدام کلمه در معنای مجازی به کار رفته است؟ (۱) خواب ۲) حرف ۳) وصل ۴) امروز (۰/۵)

« به خوابم دوش حرف وصل می گفت مگر امروز هجران خواهدم کشت »

در پناه ایزد یکتا کامروا باشید. شیخ حسنی

۱- قصیده / غزل / مثنوی

۲- مثنوی معنوی (۲) بوستان (۴) عشاق نامه (۱) مرصادالعباد (۵) تاریخ جهانگشا (۸) جامع التواریخ (۷)

تاریخ گزیده (۳) بهارستان (۶) موش و گربه (۱۰) جمشید و خورشید (۹)

۳- (۳) - ۴ (۳) - ۵ (۴) - ۶ (۲) - ۷ (۱) - ۸ (۳) - ۹

۹- ستایش خرد: خراسانی - شادی گرایي: خراسانی - باوربه قضا و قدر: عراقی - زمینی بودن معشوق: خراسانی

۱۰- (۴) - ۱۱ (۲) -

۱۲- جان به تلخی می دهد خواجو چو فرهاد جان شیرینش فدای جان شیرین

جواب گزیده ی: ۲

پایه های آوایی: ج ا ب تل خي/مي د هد خا/جو جُ فر هاد ** جان شي ري/نش ف دا ي/ ج ا ن شي ري

نشانه های هجایی: - - u - / - - u - / - - u - ** - - u - / - - u - / - - u - -

-

۱۳- الف) از دست او جان می برم تا افکنم در پای او تا تو نپنداری که من از دست او جان می برم

پایه های آوایی مصراع ۱: از دست او/ جا می ب رم/ تا اف ک نم/ در پای او

نشانه های هجایی مصراع ۱: - u - - / - u - - / - u - - / - u - -

وزن پایه های مصراع ۱: مستفعلن / مستفعلن / مستفعلن / مستفعلن

پایه های آوایی مصراع ۲: تا تو ن پن/ دا ري ک من/ از دست او/ جا می ب رم

نشانه های هجایی مصراع ۲: - u - - / - u - - / - u - - / - u - -

وزن پایه های مصراع ۲: مستفعلن / مستفعلن / مستفعلن / مستفعلن

ب) کجا باز آید آن مرغی که با من هم قفس بودی گهی فریادخوان گشتی گهم فریادرس بودی

پایه های آوایی مصراع ۱: ک جا با زا / ی دا مر غی / ک با من هم / ق فس بو دی

نشانه های هجایی مصراع ۱: - - - u / - - - u / - - - u / - - - u

وزن پایه های مصراع ۱: مفاعیلن / مفاعیلن / مفاعیلن / مفاعیلن

پایه های آوایی مصراع ۲: گ هی فر یا / د خا گش تی / گ هم فر یا / درس بو دی

نشانه های هجایی مصراع ۲: - - - u / - - - u / - - - u / - - - u

وزن پایه های مصراع ۲: مفاعیلن / مفاعیلن / مفاعیلن / مفاعیلن

۱۴- (۴) ۱۵- (۴)

۱۶ - می نوشتم - بامدادی

۱۷- بت: مشبه - چون: ادات تشبیه - ماه: مشبه به (گسترده) می: مشبه - چون: ادات تشبیه - لعل: مشبه به (کسترده)

۱۸- (۱) ۱۹- (۳)

۲۰ - دفتر عمر: تشبیه بلیغ اضافی --- عشق سرگرمی سوزاندن است: تشبیه بلیغ اسنادی

۲۱- الف- واژه: سر مجاز از: تصمیم و اندیشه

ب- واژه: نگین مجاز از: انگشتر

پ- واژه: انگشتر مجاز از: نگین

ت- واژه: خون مجاز از: کشتن

۲۲- (۲)